

XV CONGRÉS D'ERC: HORTALÀ, SECRETARI GENERAL

¿Trencament o continuisme?

Tot semblava indicar que Heribert Barrera podria ajornar el seu cessament. No ha estat així. El nou secretari general, Joan Hortalà, haurà de remuntar un mal moment i, sobretot, obrir el partit als nous corrents nacionalistes que s'hi han acostat.

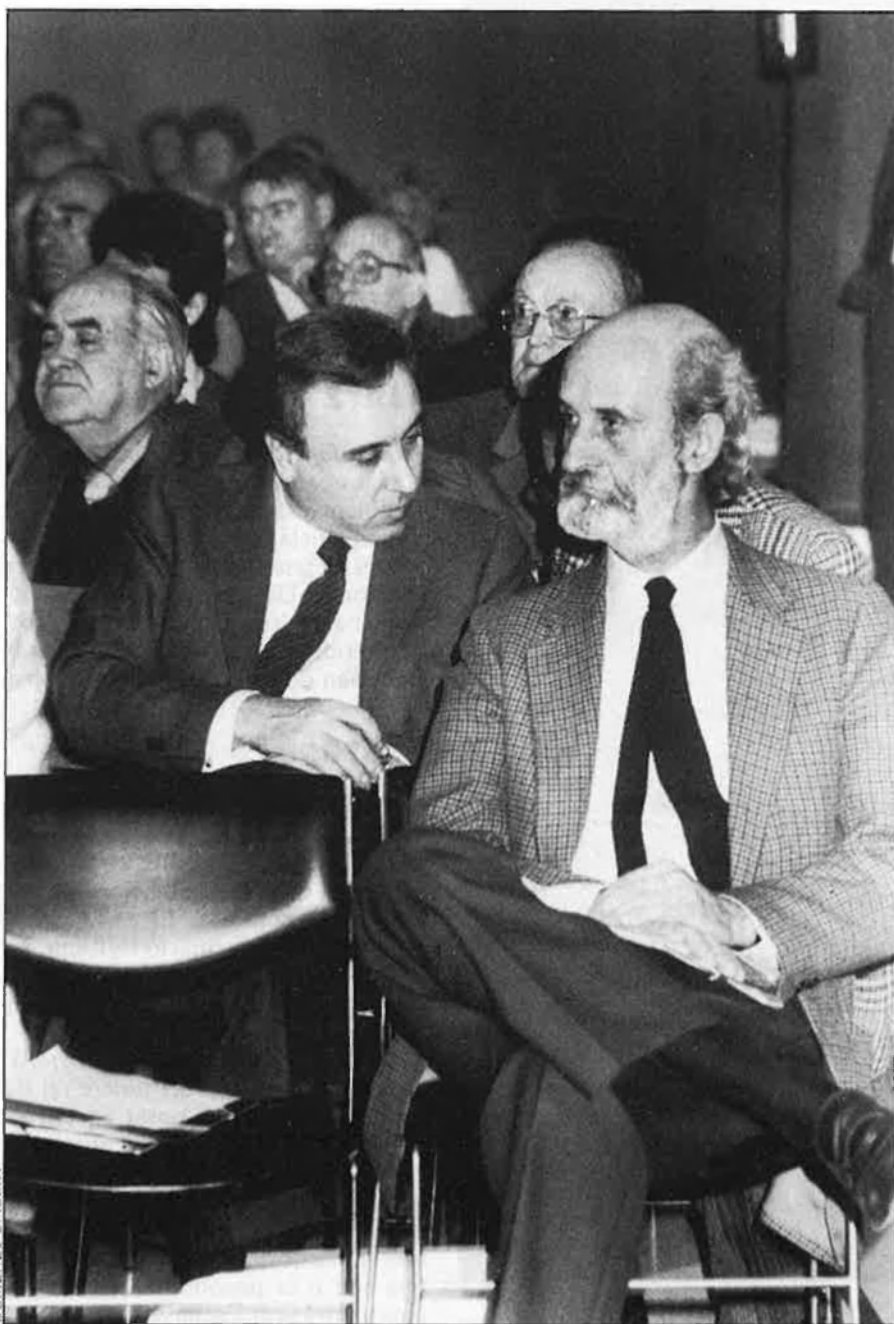
Josep-M. Pasqual

Èxit i encert. Aquest va ser el missatge que **Jordi Pujol** adreçà a **Heribert Barrera** poc abans que s'iniciés el XV Congrés d'Esquerra Republicana de Catalunya. Els desitjos de Pujol podien no sorprendre, en tant que ERC comparteix amb Convergència i Unió les tasques de govern de Catalunya. Paradoxalment, però, seran sorprenents per a aquells que s'alcen en el si del partit republicà contra Jordi Pujol, que acusen d'intentar liquidar l'Esquerra.

Que la imatge actual d'ERC no és atractiva, és una realitat en la qual coincideix quasi tothom. És una imatge antiquada i gens engrescadora. Antiquada, ja que els estudis realitzats a l'electoral de l'Esquerra diuen que, aquest partit, el voten els vells i perquè la piràmide d'edats entre la militància s'ha eixamplat per la zona de més edat.

Els mals resultats electorals han generat una imatge gens engrescadora. Ningú no vol saber res de compromisos amb els perdedors. Així, algunes veus s'han alçat dins d'ERC per assenyalar que la mala imatge del partit no es pot excusar en causes externes. La mateixa organització és defectuosa. Per a uns, **Barrera** ha estat un polític sagaç, el millor dels polítics catalans actuals; però un organitzador nefast. La manca d'una organització activa manté paralitzades les seccions, no hi ha vida política i no es produeix la interrelació entre el militant, el Consell Nacional i el Comitè Executiu.

Molts militants simplement fan l'esforç de pagar la cotització al partit

Hortalà i Vicens. Dues línies enfrontades.

i, en alguns casos, mantenir un local. D'altres se senten rebaixats a simples engaxadors de cartells una vegada cada dos anys, quatre nits seguides. La base queda desconnectada i diputats i regidors tenen prou feina per a fer la seva tasca pública. Així, s'ha

fomentat la desil·lusió, s'ha perdut l'interès i la màquina s'ha desgreixat.

Ses Magestats, al Congrés republicà

Dissabte. Dos quarts i mig d'onze del matí. Des de la Mesa es reclama

als congressistes que ocupin els seus llocs. Molts s'asseuen, però la majoria ja feia hores que ho havia fet. La cerimònia de lliurament de credencials s'havia emportat les tres primeres hores de Congrés, potser per allò que per ser congressista cal tenir el carnet al corrent de pagament, i el rebedor de l'hotel Sarrià semblava la cua del cine.

Per cert, aquells que es van estranyar que l'Esquerra celebrés el XV Congrés en un «cinc estels» encara van poder-se estranyar més quan dar-

Heribert Barrera, just abans de començar a parlar.

El XV Congrés d'ERC girava al voltant de tres grans qüestions: primera, definir-se sobre la continuïtat del partit republicà en el govern de **Jordi Pujol**; segona, elegir el nou secretari general i, tercera, definir-se sobre l'entrada a ERC de grups nacionalistes. Sobre la sortida del govern català, els candidats estaven dividits. **Permanyer** i **Hortalà** eren de l'opinió que la presència en el govern no havia afectat negativament els resultats

tant d'ERC. Després d'una votació a mà alçada, per un estret marge de 17 vots el futur de la presència d'Esquerra en l'Executiu català quedava en mans del nou secretari general. Si es té en compte el nombre de militants d'ERC que treballen actualment a la Conselleria d'Indústria, no és d'estranyar que molts congressistes haurien preferit la votació secreta.

Barrera: un líder carismàtic

Dissabte. Poc abans de migdia. **Heribert Barrera** es disposava a presentar l'informe de secretari general, el darrer per a un home que ocupava la Secretaria des del 1976, però que, després que ERC perdés el seu diputat a Madrid, en ocasió de les eleccions de juny de 1986, havia decidit posar el càrrec a disposició del partit i havia repetit que no pensava presentar-se a la reelecció.

Barrera començà el seu parlament conscient —digué— dels propis errors i trist perquè, tot i haver-ho fet el millor que sabia, no havia pogut arreglar res. Parlà dels principis bàsics d'Esquerra, que es mantenen vàlids després de 55 anys, del pluralisme que sempre ha caracteritzat el partit i de la defensa del dret a l'autodeterminació.

A part d'errors de campanya electoral i mala organització, destacà que la davallada d'Esquerra Republicana de Catalunya responia, d'una banda, al fet que el poble de Catalunya s'havia deixat sorprendre per l'Operació Roca i, de l'altra, que el partit republicà no havia sabut dibuixar una posició política prou diferenciada de la de CiU. Malgrat perdre un llençol a cada bugada, ERC havia avançat per un camí de cresta, ferma en la defensa de l'Estatut, avançant-se a CiU en la qüestió de la província única, suplint la manca de diners per grans dosis d'imaginació a la Conselleria d'Indústria... Però la pèrdua de pes polític específic és objectiva i per superar l'atzucac **Barrera** deixava un testament clar: rejoiner el partit.

La gran responsabilitat del XV Congrés era decidir si ERC es mantenia com a partit de gestió i s'anava fonent a l'ombra d'alguns dels partits majoritaris o, per contra, si l'Esquerra esdevenia el partit del redreçament nacional. Si s'optava per aquesta via, volia dir que la Crida Nacional a ERC havia despertat interès, esperança i il·lusió, i el moment present es convertia en una oportunitat única.

En el seu testament, **Heribert Barrera** es mostra partidari que ERC sabés acollir sense temors els homes i les

Heribert Barrera: fins a l'últim moment hi hagué la incògnita d'un ajornament del càrrec.

rere el taulell van contemplar el retrat de ses magestats Joan Carles i Sofia fent la recepció a més de sis-cents republicans. Res comparat amb anteriors congressos que s'havien celebrat al Princesa Sofia.

El més matiner a arribar va ser **Xavier Casassas**. Després, s'hi van aplegar els altres candidats. En **Francesc Vicens**, que dies abans es feia escàpol d'alguns mitjans informatius, ara se'l podia veure enganxat a algun micròfon fent declaracions. Semblava, per alguna estranya raó, ser més el centre d'atenció que els altres candidats.

La sala plena a vessar i amb gran desplegament de mitjans informatius. Entre els convidats, a primera fila, seien alguns dels signants de la Crida Nacional a ERC, **Ricard Vendrell**, **Aureli Argemí**, **Xavier Bosch**, **Àngel Colom**, **Víctor Torres**, elegit president de la Mesa del Congrés, feia avançar l'ordre del dia cap al tercer punt: l'Informe del secretari general. Els primers aplaudiments, els rebia

d'ERC; partidaris de no valorar negativament la tasca realitzada a la Conselleria d'Indústria, proposaven seguir col·laborant en l'executiu català, amb la finalitat d'enfortir les institucions nacionals.

Casassas i **Vicens** eren els candidats partidaris que ERC abandonés l'executiu. Mentre **Casassas** parlava de cap col·laboració de govern amb cap força política que no assumís totalment les reivindicacions bàsiques d'ERC, **Vicens** insistia que no era positiu col·laborar amb **Pujol**, i proposava com a primera mesura la sortida del seu govern.

L'antipujolisme de **Francesc Vicens**, que, en opinió d'alguns militants, fou la causa principal perquè el candidat republicà perdés el seu escó a Madrid el passat mes de juny, tampoc no va reeixir en el Congrés. A primera hora de la tarda de diumenge, els congressistes desestimaven una esmena de **Joaquim Oms** que es pronunciava explícitament a favor de la sortida del govern català del represen-

dones nacionalistes i partidaris del progrés. Només això faria d'ERC una eina vàlida.

Eren prop de dos quarts d'una, i **Barrera** posava punt i final al seu discurs just en el moment de més intensitat. Fou llavors que els congressistes, tots, dempeus, l'ovacionaren llargament. Durant uns minuts, el carismàtic secretari general rebé innombrables mostres d'afecte. Se li sol·licitava que no abandonés la Secretaria.

Els candidats

Després de la bona acollida de l'informe presentat al matí per **Heribert Barrera** i d'unes declaracions d'ell mateix a la premsa barcelonina en què deixava entreveure la possibilitat de presentar-se a la reelecció, entre els congressistes anava creixent durant la tarda de dissabte el rumor que Heribert Barrera potser seguiria uns mesos més a la Secretaria General d'ERC.

Dies abans, els altres candidats ja havien apuntat la predisposició a retirar les seves candidatures en el cas que Barrera decidís presentar-se, però ara que aquest pretenia prendre'ls el mot, sorgien certes dificultats en la retirada en concret de la candidatura de **Francesc Vicens**.

Al matí de dissabte, **Barrera** ja havia reunit les 100 signatures necessàries que li permetessin, en el cas que cap dels candidats no obtingués la majoria absoluta en la primera votació, poder presentar ell la seva en una segona votació.

Heribert Barrera, que de feia mesos havia dit reiteradament que no hi havia cap possibilitat de seguir en la Secretaria General d'ERC, ara reconeixia que de vegades es produeixen circumstàncies excepcionals amb les quals no es compta. Però que havia anat molt lluny en la seva afirmació de no presentar-se, i ara hi havia altres candidats en plena campanya i en plenes esperances. En tot cas, contemplava la possibilitat que el Congrés acordés no elegir secretari general i mantenir-lo a ell en funcions durant uns mesos, fins a resoldre l'eixamplament de base del partit.

D'altra banda, cal buscar la raó de presentar tantes candidatures en un excés de respecte que els militants d'ERC han mantingut envers el seu secretari general. Mentre **Barrera** havia estat disposat a anar al davant, s'ha convertit en la figura intocable, en agraïment a la pròpia trajectòria. Quan les coses no han anat bé, no

s'han intentat resoldre amb atacs personals a **Barrera**, perquè han sabut combinar els seus errors amb encerts importants. Només en el moment en què Barrera decideix renunciar a la Secretaria, alguns militants es plantegen de ser-ne candidats. La pròpia desconexió interna del partit no ha permès en ocasions anteriors de crear tendències organitzades. Hi ha persones que, pel carisma o per la forma de ser —**Hortalà, Vicens, Casassas, Alay, Torres...**— han originat grups de seguidors dintre del partit. D'això, però, se'n diu seguidisme.

Francesc Permanyer, militant d'ERC des de l'any 76 i durant tres anys al Comitè Executiu, va ser el primer a presentar la seva candidatura. Permanyer, possiblement el candidat menys conegut, presentà un programa molt complet en allò que feia referència als aspectes organitzatius d'ERC. **Francesc Vicens**, el candidat que havia estat diputat al Parlament de Madrid, també s'afanyà el mes de desembre passat a presentar dos documents, l'un sobre tàctiques a seguir, l'altre, també, sobre problemes d'organització. Curiosament, **Vicens** no ha estat mai membre del Consell

EXPOSICIONS

LLOTJA DE VALÈNCIA

Grau Garriga

Horari:

De dimarts a dissabte

11 - 13.30 hores

18 - 21 hores

Diumenge

11 - 13.30 hores

GENER - FEBRER

Excm. Ajuntament de València

Nacional d'ERC per elecció, i sí per noïmenament.

Xavier Casassas, un home procedent del Partit Socialista de Catalunya-reagrupament, d'en **Pallach**, i membre fundador del SOC, pertany a ERC des de l'any 1980 i és membre del Consell Nacional des del 1983. **Casassas** presentava amb el suport d'homes com **Albert Alay**, **Marçal Casanovas** i **Marc Aureli Vila**, un programa de fort component nacionalista, que proposava com a objectiu final d'ERC la lluita per la independència nacional de Catalunya. El quart candidat, **Joan Hortalà** és l'actual conseller d'Indústria i ha estat criticat pel «sucursalisme» que ha inspirat respecte a Convergència.

La Crida Nacional a ERC

El XV Congrés d'ERC va complicar-se, i alhora va incidir amb força més enllà de la dimensió estricta del partit, per la coincidència que en el període pre-congressual tingués lloc la Crida Nacional a ERC, signada per 74 personalitats dels països Catalans i a les quals s'han afegit dues llistes més d'adhesions. I la complicació va donada perquè els resultats del Congrés i

la persona que pogués ser-ne elegida secretari general condicionaven portar a bon terme la integració de noves forces en el partit.

La importància de la Crida Nacional a ERC no la proporciona només la personalitat dels signants —**Josep Lluís Albinyana**, **Aureli Argemí**, **Ramon Barnils**, **Josep Lluís Blasco**, **Àngel Colom**, **Joan Creixell**, **Josep M. Llompert**, **Vicent Pitarch**, etc.—; ni el nombre que poden ser, sinó la quantitat de persones que els poden prendre d'exemple per seguir el mateix camí.

Molts sectors del partit i del país creuen que la proposta de la Crida Nacional a ERC és una oportunitat única per arribar a vertebrar una força nacionalista i d'esquerres sòlida.

Tots per l'autodeterminació

Diumenge. En la sessió de la tarda, el XV Congrés d'ERC debatia el punt 9 de l'ordre del dia: l'elecció del nou secretari general. El primer a aprofitar els quinze minuts reglamentaris per exposar el programa al Congrés va ser **Joan Hortalà**. Després, ho feren **Casassas** i **Vicens**. En arribar el torn de **Francesc Permanyer**, ell ma-

teix anuncià que retirava la seva candidatura en favor de la de **Joan Hortalà**.

Durant les seves intervencions tots tret candidats havien coincidit que calia anar a una sortida honorable per a Esquerra Republicana de Catalunya del govern de la Generalitat. També havien coincidit en la defensa i la reivindicació del dret a l'autodeterminació, un dret permanent dels pobles, com a procediment per a accedir a la sobirania nacional i, per tant, a la independència.

Només calia que els congressistes acordessin quin dels tres candidats restants garantiria la neutralitat política per a un període de formació i engrescament, si realment ERC assumia el repte de tornar a ser el partit de les forces nacionals i populars del país.

Finalment va ser elegit **Joan Hortalà** nou secretari general. Per 572 vots, enfront dels 317 de **Vicens** i els 103 de **Casassas**, **Hortalà** succeirà **Barrera**. El nou secretari ja ha parlat de la sortida «honorable» de l'executiu, que haurà de ser «sense trencaments». Així mateix, ha deixat «portes obertes» als 74 firmants del manifest. Les coses, però, en aquest sentit, podrien ser ara més difícils.

CASA MUSEU BENLLIURE

(c/. Blanqueries)

E A C

(Espai d'Art Contemporani)

«40 × 50 per 6 (fotògrafs)»

Horari:

De dimarts a dissabte

11 - 13.30 hores

18 - 21 hores

GENER

EXPOSICIONS